

The background is a solid dark gray color. It features several thin, white, overlapping circular and elliptical lines that create a sense of depth and movement. The lines are of varying sizes and orientations, some appearing as full circles and others as partial arcs. The text 'DEL II' is centered horizontally and vertically on the page.

DEL II

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cranium	→	kraniet
Basis cranii	←	kraniebunden
Columna cervicalis thoracalis lumbalis	cervikal columna torakal lumbal	halsrygsøjlen brystrygsøjlen lænderygsøjlen
Cerebrum	hjernen	hjernen/storhjernen
Cortex	hjernebark	-
Lobus frontalis	frontallappen	pandelappen
Lobus temporalis	temporallappen	tindingelappen
Lobus occipitalis	occipitallappen	baglappen
Sulci cerebri	hjernefurer	-

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Gyri cerebri	hjernevindinger	-
Cerebellum	lillehjernen	lillehjernen
Pons	←	hjernebroen
Truncus encephali	hjernestammen	-
Medulla oblongata	den forlængede marv	-
Medulla spinalis	rygmarven	-
Liquor cerebrospinalis	cerebrospinalvæske	hjerne-rygmarvsvæske
Nervi craniales	kranienerver/hjerne- nerver	-
Nervi peripherica	perifere nerver	-
Anencephalus	anencefali	manglende hjerne
Encephalocele	←	hjernebrok
Microcephalus	mikrohjerne	-
Spina bifida	←	spaltning af rygsøjlen
Myelomeningocele	←	rygmarvsbrok
Fractura cranii	kraniebrud	-
Commotio cerebri	commotio	hjernerystelse
Oedema cerebri trauma- ticum	traumatisk hjerneødem	
Contusio cerebri	hjernekontusion	knusning af hjernevæv
Haemorrhagia epiduralis	epidural blødning	blødning uden på hjerne- hinden
Haematoma epidurale	epiduralt hæmatom	blodansamling uden på hjernehinden

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Haemorrhagia subduralis	subdural blødning	blødning under hjerne- hinden
Haematoma subdurale	subduralt hæmatom	blodansamling under hjer- nehinden
Laesio traumatica medul- lae spinalis	traumatisk tværsnits- læsion	rygmarvsskade, "brækket ryggen"
Fractura columnae	columnafraktur	brud på rygsøjlen, "bræk- ket ryggen"
Meningitis	meningit	hjernehindebetændelse
Encephalitis	encefalit	hjernebetændelse
Abscessus cerebri	cerebral absces	byld i hjernen
Neoplasma malignum	-	kræft i
Cerebri	-	hjernen
Cerebelli	-	lillehjernen
Medullae spinalis	-	rygmarven
Nervi	-	nerve
Meningum	-	hjernehinde
Neoplasma benignum	-	godartet svulst
Chorea Huntington	-	-
Ataxia	ataksi	mangelfuld koordinering af bevægelser
Atrophia musculorum progressiva spinalis (Werdnig-Hoffmann)	spinal muskelatrofi (Werdnig-Hoffmann)	manglende udvikling af muskler pga. lidelse i ryg- marven/muskelsvind
Atrophia musculorum spinalis	spinal muskelatrofi	manglende udvikling af muskler pga. lidelse i ryg- marven/muskelsvind
Sclerosis amyotrophica lateralis	amyotrofisk lateralsklerose	lidelse i rygmarven, der medfører muskellam- melse/muskelsvind

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Paralysis agitans (Parkinson)	morbus Parkinson	Parkinsons syge, rystelammelse, rystesyge
Dystonia	dystoni	ufrivillige bevægelser
Tremor	tremor	rysten
Tremor intentionalis	intentionstremor	rysten, der forværres af patientens forsøg på at undgå den
Myoclonus	myokloni	kortvarig, ufrivillig sammentrækning af én eller flere muskler, ryk
Dementia	demens	svækkelse af de intellektuelle funktioner
Dementia senilis	senil demens	aldersbetinget demens, alderdomssvækkelse
Morbus Alzheimer	Alzheimers sygdom/ Alzheimer	Alzheimer
Atrophia cerebri	cerebral atrofi	hjernesvind
Sclerosis disseminata	dissemineret sklerose	sklerose (udtales ofte sklerose)
Leukoencephalitis	←	hjernebetændelse
Epilepsia	epilepsi	epilepsi, lider af krampeanfald
Status epilepticus	←	vedvarende kramper
Hemicrania	hemikrani	migræne
Cephalalgia	cefalalgi	hovedpine
Amaurosis fugax	-	pludselig forbigående blindhed

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Amnesia globalis transitorica	transitorisk amnesi	pludseligt forbigående hukommelsestab
Ischaemiae cerebri transitorica/TCI	transitorisk cerebral iskæmi	forbigående mangelfuld blodforsyning til hjernen
Thrombosis sinus basilaris	sinustrombose	- (en form for blodprop i hjernen)
Insomnia	→	søvnmangel, søvnløshed
Hypersomnia	→	øget søvnbehov, søvntrang
Dyssomnia	→	forstyrret søvnrytme
	Søvnapnø	uregelmæssig vejrtrækning under søvn
Narcolepsia	narkolepsi	pludselig uimodståelig søvntrang
	Katapleksi	pludselig muskellammelse i forbindelse med narkolepsi
Neuralgia	neuralgi	nervesmerte, smerte udgået fra en nerve
Neuralgia nervi trigemini	trigeminusneuralgi	smertes i ansigtsnerve
Neuritis	neurit	nervebetændelse, betændelse i nerve
Tics douloureux	smertefulde tics	smertefulde tics/muskelsammentrækninger
Paralysis nervi facialis	facialisparese	lammelse af ansigtets bevægenerve
Costa cervicalis	halsribben	-

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Syndroma scalenus anti-cus	costa cervicalis-syndrom, skalenersyndrom	nerveafklemning pga. halsribben
	fantomsmerter	nervesmerter efter amputation
Compressio radix	rodkompression	afklemning af nerverod
Compressio plexus nervorum	kompression af nerveplekser	afklemning af nervebunder (officiel betegnelse: nervefletværk)
	Karpaltunnelsyndrom	nerveafklemning ved håndleddet
Mononeuropathia	mononeuropati	lidelse i en enkelt nerve
Polyneuropathia	polyneuropati	lidelse i flere/alle nerver
Neuropathia sensorica	sensorisk neuropati	lidelse i følenerverne
Neuropathia motorica	motorisk neuropati	lidelse i bevægenerverne
Myasthenia	myasteni	muskelsvækkelse
Myasthenia gravis	myasteni	tiltagende muskelsvækkelse ved brug af musklerne
Dystrophia musculorum progressiva	progressiv muskeldystrofi	fremadskridende muskelsvind
Myotonia	myotoni	manglende evne til muskelafslapning efter en muskelsammentrækning, muskelkrampe
Myopathia	myopati	muskellidelse
Paralysis	paralyse	lammelse
Paresis	parese	delvis lammelse

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Hemiparesis/hemiplegia	hemiparese/hemiplegi	halvsidig lammelse
Paraparesis/paraplegia	paraparese/paraplegi	lammelse af begge ben
Tetraplegia	tetraplegi	lammelse af både arme og ben
Flaccidus	slap	-
Spasticus	spastisk	-
Syndroma caudae equinae	cauda equina syndrom	tryk på nederste del af rygmarven
Neuropathia autonómica peripherica	autonom neuropati	lidelse i det selvstyrende nervesystem
Hydrocephalus	←	vand/væske i hovedet
Cystis cerebri	cerebral cyste	væskeblære i hjernen
Encephalopathia	encefalopati	hjernelidelse
Incarceratio cerebri	inkaceration	indeklemning/afklemning af hjernen
Incarceratio trunci cerebri	hjernestamme-inkarceration	indeklemning/afklemning af hjernestammen (den del af hjernen, der styrer livsvigtige funktioner)
Oedema cerebri	hjerneødem	væskeudtræden i hjernevævet
Syringomyelia	syringomyeli	huller i rygmarven
Compressio medullae spinalis	medullær kompression/tværsnitssyndrom	tryk på rygmarven med lammelse
Liquorrhoea cerebrospinalis	likvorré	udsiven af hjernevæske eller rygmarvsvæske

Latin

Anoxia cerebri

Lægedansk

cerebral anoxi

Lægmandsdansk

iltmangel i/til hjernen,
manglende ilttilførsel til
hjernen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Oculus	→	øjet
Bulbus oculi	bulbus	øjeæblet
Orbita	-	øjnehulen
Palpebra	-	øjenlåget
Conjunctiva	←	bindehinden
Sclera	←	senehinden
Cornea	-	hornhinden
Iris	←	regnbuehinden
Uvea	uvea	årehinden
Pupilla	→	pupillen
Camera anterior	→	det forreste kammer
Camera posterior	→	det bagerste kammer
Lens	→	linsen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Capsula lentis	linsekapslen	-
Corpus vitreum	-	glaslegemet
Retina	-	nethinden
Macula lutea	macula	den gule plet
Nervus opticus	←	synsnerven
Canaliculus lacrimalis	→	tårekanalen
Amblyopia	amblyopi	medfødt nedsat syn, nedsat syn siden barndommen, dovent øje
Coloboma	kolobom	defekt/hul i øjets udvikling
Luxatio lentis congenita	kongenit linseluksation	medfødt linseluksation
Corpus alienum corneae/ conjunctivae/oculi	fremmedlegeme i øjet	noget i øjet
Abrasio corneae	abrasio	rift/ridse i hornhinden
Hyphaema	hyfæma	blødning i forreste øjenkammer
Conjunctivitis	konjunktivit	øjenbetændelse/rødt øje
	Purulent sekretion	pus/søvn i øjnene
	Tåreflåd	øjnene løber i vand
Scleritis	sklerit	senehindebetændelse
Iritis	irit	regnbuehindebetændelse
Uveitis/ iridocyclitis	uveit/ iridocyklit	regnbuehindebetændelse
Keratitis	keratit	hornhindebetændelse

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Blepharitis	blefarit	betændelse i øjenlågsran- den
Abscessus palpebrae	absces i øjenlåg	byld i øjenlåg
Phlegmone orbitae	orbital flegmone	betændelse i øjenhulen
Dacryocystitis	→	betændelse i tåresæk
Cancer oculi	–	kræft i øjet
Glaucoma	glaukom	grøn stær
Cataracta	katarakt	grå stær
Degeneratio maculae	makuladegeneration	alderspletter
	AMD/akut makulade- generation	–
Amotio retinae	amotio/nethindeløs- ning	nethindeløsning
Hordeolum	←	bygkorn
Entropion palpebrae	entropion	indadkrængning af øjen- låg
Ectropion palpebrae	ektropion	udadkrængning af øjenlåg
Xerophthalmus	xeroftalmi	øjentørhed/tørre øjne
Enophthalmus	←	indsunkne øjne
Exophthalmus	←	udstående øjne
Haemorrhagia subconjunctivalis	subkonjunktival blød- ning	blødning under bindehin- den
Arcus senilis	arcus senilis	–
Embolus retinae	retina emboli	blodprop i øjet

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Angiopathia retinae	–	karforandringer i øjenbaggrunden
Neuritis nervi optici	opticus neurit	betændelse i synsnerven
Oedema papillae	papilødem/stasepapil	hævet synsnerve
Paralysis nervi abducens	abducensparese	lammelse af øjenmuskel
Diplopia	–	dobbeltsyn
Strabismus	–	skelen
Nystagmus	←	ufrivillige rykvise øjenbevægelser
Myopia	myopi	nærsynethed, "at være nærsynet"
Hypermetropia	hypermetropi	langsynethed, "at være langsynet"
Presbyopia	presbyopi	langsynethed pga. alder, gammelmandssyn
Nyctalopia	nyktalopi	natteblindhed, "at være natteblind"
Achromatopsia/ dyschromatopsia	akromatopsi/ dyskromatopsi	farveblindhed, "at være farveblind"
Anisokoria	pupildifferens Pupilreaktion Lysstive pupiller	forskel i pupilstørrelse
Miosis	–	små pupiller
Mydriasis	–	dilaterede pupiller
Ptosis	ptose	hængende øjenlåg

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Scotoma	skotom	synsfeltdefekt
	Flimreskotomer	(ser) zigzaglinjer
Amaurosis	→	blindhed, "at være blind"
	Nedsat syn	tågesyn, sløret syn, uklart syn
Mouches volantes	←	(ser) fnug/fluer
Ophthalmoscopia	oftalmoskopi	at kigge ind i øjet
	Fluoresceinfarvning	at farve for skade på hornhinden
	pH-måling	måling for syre/baseætning
	Tension palpatorisk	at føle trykket i øjet
Visus	–	syn
	(Visustavle)/synstavle	synstavle
	(Visusmåling)/synsprøve	synsprøve
Perimetri	←	synsfeltundersøgelse
	Synsfelt for hånd	synsfeltundersøgelse (uden apparatur)
Oculoguttae	→	øjendråber, (at dryppe øjne)
Oculentum	→	øjensalve, (at smøre salve i øjet)

ØRE-NÆSE-HALS

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Auris externa	det ydre øre	–
Auricula	øremuslingen	–
Lobulus auriculæ	→	øreflip
Meatus acusticus externus	→	øregang

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Auris media	mellemøret	–
Membrana tympanica	trommehinden	–
Cavitas tympani	trommehulen	–
Malleus	hammeren	–
Incus	ambolten	–
Stapes	stigbøjlen	–
Cochlea	sneglen	–
Canales semicirculares	buegangene	–
Aures alatae	stritører	stritører, flyveører (er nedladende)
Otitis externa	ekstern otit	betændelse i øregangen
Otitis media	–	mellemørebetændelse
Perforatio membranae tympanicae	perforeret trommehinde	hul på trommehinden, sprængt trommehinde
	Suppuration	flåd fra øret, øret flyder, flydeøre
Cerumen	–	ørevoks
Cerumen impacta/ obturans	cerumenprop	prop (i øret), fornemmelse af prop i øret
Otosclerosis	otosklerose	forkalkning i mellemøret
Anacusis, surditas	døvhed	døvhed, manglende hørelse, høretab
Surdomutitas	døvtumhed	–
	Hørenedsættelse	nedsat hørelse, dårlig hørelse

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Presbyacusic	→	aldersbetinget hørenedsættelse
	Konduktiv hørenedsættelse	nedsat lydledning
	Perceptiv hørenedsættelse	nedsat lydopfattelse
Tinnitus	←	øresusen, hyletone i øret
Vertigo	→	svimmelhed
	Gyratorisk/rotatorisk svimmelhed	skibsdækfornemmelse, det hele sejler, kan ikke holde balancen, rummet kører rundt
	Ukarakteristisk svimmelhed	ørhed i hovedet
	Audiometri	høreundersøgelse, høreprøve
	Tympanometri	måling af tryk i mellemøret
	→ → →	Øreskylning, at skylle ører, øresprøjte
	Tubulationsdræn	dræn i øret
Paracentesis	paracentese	punktur af trommehinden, at prikke hul på trommehinden
	Rinnes/Webers test	stemmegaffelprøve
	Otoskop	ørekikkert

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Nasus	→	næse (tud, tryne, snude)
Nares	→	næsebor
Septum nasi	septum	næseskillevæg
Rhinopharynx	næsesvælget	næsehulen
Rhinitis	→	(at have) snue, (at være) snottet, løbenæse
Rhinitis allergica	allergisk rhinitis	høsnue, høfeber
Rhinopharyngitis acuta, catarrhalia acuta	kataralia, at være kataralsk	forkølelse
Sinuitis frontalis	sinuit ←	bihulebetændelse pandehulebetændelse
maxillaris	←	kæbehulebetændelse
ethmoidalis	←	betændelse i siben- scellerne

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Deviatio septi nasi	septumdeviation	skæv næseskillevæg
Epistaxis	-	næseblod, blodtud (bruges specielt ved næseblod efter traume)
	Forreste blødning Bagerste blødning	
	Tamponade (forreste, bagerste)	udstopning/udtamponering af næsen
Vegetationes adenoides	adenoide vegetationer	polypper

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Maxilla	maksillen	overkæben
Mandibula	mandibel/mandiblen	underkæben
Articulatio mandibulae	–	kæbeledet
Labium superior/ inferior	→	overlæbe/ underlæbe
Gingiva	←	gumme
Palatum	→	ganen
Palatum durum	→	den hårde gane
Palatum molle	→	den bløde gane
Arcus palatina	→	ganebuen
Uvula	←	drøbelen
Tonsilla/tonsillae	tonsil/tonsiller	mandel/mandler
Glossa, lingua	→	tungen
Frenulum linguae	frenulum	tungebåndet
Basis linguae	–	tungeroden
Apex linguae	–	tungespidsen
Pharynx	–	svælget, halsen (indvendig)
Glandulae salivariae	→	spytkirtler
Glandula parotidea	parotis	ørespytkirtlen
Larynx	–	struben
Plicae vocales	→	stemmelæber/stemmebånd

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Plicae vestibulares	–	(falske) stemmelæber/ stemmebånd
Rima glottidis	stemmeridsen	–
Cartilago thyroidea	–	strubehovedet, adamsæble (udvendigt)
Cheiloschisis	→	læbespalte/hareskår
Palatoschisis	→	ganespalte
Cheilopalatoschisis	→	læbe-ganespalte
Pharyngitis	–	halskatar/halsbetændelse
Tonsillitis	–	halsbetændelse, betæn- delse i mandlen
Abscessus peritonsillaris	peritonsillær absces	byld i halsen, byld bag mandlen
Parotitis acuta	parotit	fåresyge
Laryngitis	←	strubekatar
Laryngitis acuta stridulosa	pseudocroup	falsk strubehoste
Polypus plicae vocales	polyp på stemmebånd- det	–
Noduli plicae vocales	knuder på stemmebånd- dene	–
Salivalithiasis	→	spytsten
Oedema laryngis	larynxødem	hævelse i svælget
Spasmus laryngis	larynxspasme	krampe i struben
Paralysis plicae vocales	stemmebåndsparalyse	lammelse af stemmebånd

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Stertor	→	snorken
Raucitas, dysphonia	→	hæs, hæshed
Saliva	→	spyt
	Tungedepressor/ tungespatel	spatel

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Dens/dentes	→	tand/tænder
Dens incisivus	→	fortand
Dens caninus	→	hjørnetand
Dens molaris	→	kindtand
Dentes decidui	→	mælketænder
Dentes permanentes	→	blivende tænder
Fractura dentis	-	brækket tand/knækket tand

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Caries	←	hul i tanden
Abscessus dentis	→	tandbyld
Occlusio dentium	tandokklusion	bid
	Malokklusion	skævt bid, skævt sammenbid (overbid, underbid, krydsbid)
	-	Krone
	-	Bro
	Protese	protese/kunstige tænder

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cor	→	hjerte
Endocardium	endokardiet	–
Myocardium	myokardiet	hjertermusklen
Pericardium	perikardiet	hjertehinden
Valvae cordis	→	hjerterklapper
Valva aortae	aortaklap	–
Valva pulmonalis	pulmonalklap	–
Valva tricuspidalis	trikuspidalklap	–
Valva mitralis	mitralklap	–
Septum cordiale	septum	herteskillevæggen
Septum atriale	atrieseptum	forkammerskillevæggen
Septum ventriculare	ventrikelseptum	hjertekammerskillevæggen
Musculus papillaris	papillærmuskel	–

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Chordae tendineae	–	–
Arteriae coronariae	koronarkar/ koronararterier	kranspulsårer
Nodus sinuatrialis	sinusknuden	–
Nodus atrioventricularis	atrioventrikulærknuden, AV-knuden	–
Ductus arteriosus persistens	persisterende/ åbentstående ductus	–
Coarctatio aortae	←	forsnævring på hovedpulsåren
Defectus septi cordis	septumdefekt	hul i hjerteskillevæggen
Defectus septi atriorum	atrieseptumdefekt	hul i forkammerskillevæggen
Defectus septi ventriculorum	ventrikelseptumdefekt	hul i hjertekammerskillevæggen
Endocarditis	endokardit	betændelse i hjerteklap
Myocarditis	myokardit	betændelse i hjertemusklens
Pericarditis	perikardit	betændelse i hjertesækken
Infarctus cordis acutus	akut koronarinfarkt/ koronartrombose/ myokardieinfarkt/ AMI/ akut koronarsyndrom/ STEMI, non-STEMI	blodprop i hjertet
Ischaemia cordis	myokardieiskæmi, iskæmisk hjertesygdom	manglende blodforsyning til hjertemusklens

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Embolia pulmonis	lungeemboli	blodprop i lungen
Hypertensio arterialis pulmonalis	pulmonal hypertension	forhøjet tryk i lungekredsløbet
Cor pulmonale	cor pulmonale	–
Adhaesiones pericardii	perikardie-sammenvoksninger	sammenvoksninger i hjertesækken
Constrictio cordis	←	skrumpling af hjertet
Pericarditis constrictiva chronica	←	kronisk betændelse med skrumpling af hjertesækken
Pericarditis uraemica	uræmisk perikardit	betændelse i hjertesækken pga. urinforgiftning
Insufficiencia valvae	klapinsufficiens	utæthed af hjerteklapper
Stenosis valvae	klapstenose	forsnævring af hjerteklapper
Morbus valvae	klapsygdom	sygdom i hjerteklapper
Cardiomyopathia	kardiomyopati	syg hjertemuskel
Dissociatio	blok, fx sinoatrialt blok, AV-blok, grenblok, WPW-blok	blokering af nerveledningen i hjertet
Dissociatio atrioventricularis	atrioventrikulært blok/AV-blok	blokeret nerveoverledning fra forkammer til hjertekammer
Institio cordis	hjertestop	hjertestop/pludselig hjertedød

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Tachycardia ventricularis supraventricularis paroxysmatica	takykardi ventrikulær supraventrikulær paroksysmatisk	hurtig puls anfald med hurtig puls
Fibrillatio atriorum	atrieflimren	hjertereflimmer
Fluctuatio atriorum	atrieflagren	hjertereflimmer
Fibrillatio ventriculorum	ventikelflimren	hjertereflimmer
Fluctuatio ventriculorum	ventikelflagren	hjertereflimmer
Extrasystolia	ekstrasystoler	ekstra slag, fornemmelse af, at hjertet slår uregelmæssigt, slår ekstra slag eller springer slag over
Oedema pulmonum	lungeødem	vand/væske i lungerne
Stasis pulmonum	lungestase	vand/væske i lungerne
Asthma cardiale	←	vejrtrækningsbesvær pga. dårligt lungekredsløb
Morbus cordis	←	hjertesygdom/hjertesvækkelse
Morbus cordis incompensata	inkompenseret morbus cordis	hjertesvækkelse
Cardiomegalia	kardiomegali	forstørret hjerte
Dilatatio cordis	hjerteredilatation	udvidelse af hjertet
Dilatatio ventriculorum	ventrikeldilatation	udvidelse af hjertekammeret
Hypertrophia cordis	hypertrofisk kardio- myopati	forstørret/fortykket hjer- temuskel

(som fagudtryk anvendes forstørret hjerte sædvanligvis som udtryk for forstørret/udvidet hjerteskygge på et røntgenbillede af thorax)

LUNGER-BRYSTKASSE

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Pleura	←	lungehinde
Pulmo/pulmones	→	lunge/lunger
Lobus superior	overlap	–
Lobus medius	mellemlap	–
Lobus inferior	underlap	–
Bronchus/bronchi	→	bronkie/bronkier
Bronchus principalis	hovedbronkie	–
Trachea	trakea	luftrør
Mediastinum	←	mellemrummet mellem lungerne
Diaphragma	diafragma	mellemgulv/ mellemgulv-muskel
Costa	ribben	ribben
Sternum	←	brystben
Columna thoracalis	←	brystrygsøjle
Vertebra columnae thoracalis	torakalhvirvel	brysthvirvel
Thorax	←	brysthule, brystkasse
	Thoraxskelettet	brystben + ribben + brysthvirvler
Pectus excavatum	→	hulbryst, tragtbryst
Pectus carinatum	→	fuglebryst
Fractura costae	costafraktur	ribbensbrud

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Fractura costae multiplex	multiple costafrakture	mange ribbensbrud
Pneumothorax	pneumothorax	luft i lungehulrummet
	Trykpneumothorax	luft under tryk i lungehulrummet
Haemothorax	hæmothorax	blod/blødning i lungehulrummet
Influenza	influenza	influenza
Pneumonia/	pneumoni	lungebetændelse
Bronchopneumonia	viruspneumoni	kold lungebetændelse
Ornithosis, psittacosis		papegøjesyge
Bronchitis	bronkit	bronkitis
Mediastinitis	mediastinit	betændelse i mellemrummet mellem lungerne
Abscessus pulmonis	lungeabsces	byld i lungen
Empyema pleurae	pleuraempyem	pusdannelse i lungehulrummet
Neoplasma malignum pulmonum	lungecancer	lungekræft
Neoplasma malignum pleurae	pleuracancer	kræft i lungehinden
Emphysema pulmonum	emfysem	udvidede lunger
COLD	KOL/kronisk obstruktiv lungesygdom	KOL, rygerlunger
Asthma/asthma bronchiale	astma	astma

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Pneumoconiosis	pneumokoniose	støvlunger
Cystis pulmonis	lungecyste	væskeblære i lungerne
Effusio/exudatio pleurae	pleuraekssudat	væske i lungehulrummet, væske mellem lungehinderne
Paresis nervus phrenici	frenikusparese	lammelse af nerven til mellemgulvsmusklen
Relaxatio diaphragmatica	diafragmarelaksation	lammelse af mellemgulvsmusklen
Paresis nervi recurrentis	recurrensparese	lammelse af stemmebåndsnerven
Singultus	→	hikke

BRYST

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Mamma/mammae	-	bryst/bryster, brysterne: barmen
Papilla mammaria	papil	brystvorte
Areola mammae	areola	-
Ductus lactiferi	mælkegang	mælkegang
Hypertrophia mammae	mammahypertrofi	for store bryster
Gynaecomastia	gynækomasti	forstørrelse af bryster hos mænd
Inversio papillae mammariae	papilinversion	indadvendt brystvorte
Papilla mammaria retracta	retraheret papil	indtrukket brystvorte
Mastitis	-	betændelse i brystet
Tumor mammae	mammatumor	knude i brystet
Cancer mammae	mammacancer	brystkræft
Fibroadenomatosis mammariae	fibroadenomatose	dannelse af bindevæv i brystvævet, evt. med små væskeblærer
Ectasia ductus mammae	duktektasi	udvidelse af mælkegang
Fluor papillae mammae	papilflåd/papilsekre- tion	væske fra brystvorten
Galactorrhoea non puerperalis	mælkesekretion	"der kommer mælk fra brystet" uden fødsel
Mastalgia/mastodynia	mastalgi/mastodyni	smertefuld spænding i brystet

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Mammographia	mammografi	røntgenfotografering af brystet
Mastectomia	mastektomi	fjernelse af brystet
	BCT	brystbevarende behandling
	Lumpektomi	fjernelse af den del af brystet, hvor knuden sidder
	Aksildissektion	fjernelse af lymfeknuder i armhulen

MAVE-TARM, INKL. LEVER-GALDEVEJE, PANCREAS OG MILT

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Oesophagus	øsofagus	spiserøret
Atresia oesophagi	øsofagusatresi	manglende åbning af spiserøret
Stenosis oesophagi	øsofagusstenose	forsnævring i/af spiserøret
Oesophagitis	øsofagit	betændelse i spiserøret, spiserørskatar
Cancer oesophagi	øsofaguscancer	kræft i spiserøret/spiserørskræft
Regurgitatio	gastro-øsofageal refluks	tilbageløb af maveindhold/mavesyre. Hos spædbørn: gylpen
Varices oesophagi	øsofagusvaricer	åreknuder i spiserøret
Ventriculus	ventrikel	mavesæk
Pylorus	pylorus	mavemunden
Duodenum	duodenum	tolvfingertarmen
Stenosis pylori congenita	pylorusstenose	medfødt forsnævring af mavesæksmundingen
Gastritis	gastrit	mavekatar
Gastroenteritis acuta	gastroenterit	roskildesyge, maveonde, maveforkølelse
Cancer ventriculi	ventrikelcancer	kræft i mavesækken
Ulcus ventriculi	ventrikelulcus	mavesår
Ulcus duodeni	duodenalulcus	sår på tolvfingertarmen/mavesår
Hepar	lever	lever

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Viae biliaris	galdeveje	galdeveje, galdegange
Vesica fellea	galdeblæren	galdeblæren
Ductus choledochus	koledokus	den store galdegang
Atresia ductus biliaris	galdegangsatresi	manglende galdegange, galdegangsforsnævring
Hepatitis	hepatit	leverbetændelse
Cholecystitis	kolecystit	betændelse i galdeblæren
Laesio traumatica hepatis	leverlæsion/leverruptur	hul på leveren/revne i leveren
Cancer hepatis/ carcinoma hepatocellulare	hepatocellulært karcinom	kræft i leveren
Cancer vesicae felleae	galdeblærecancer	kræft i galdeblæren
Cirrhosis hepatis	levercirrose	bindevævsomdannelse af levervævet, skrumpelever
Steatosis hepatis	fedtlever	fedtomdannelse af leveren
Hepatomegalia	hepatomegali	forstørret lever
Icterus	ikterus	gulst
Ascites	ascites	væske i bughulen
Calculus vesicae felleae/ cholecystolithiasis	galdesten	galdesten/galdeblæresten
Choledocholithiasis	koledokolitiasis	galdesten/sten i galdegangene
Pancreas	pancreas	bugspytkirtlen
Pancreatitis	pancreatit	betændelse i bugspytkirtlen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cancer pancreatis	pancreascancer	kræft i bugspytkirtlen
Lien	milten	milten
Laesio traumatica lienis	miltlæsion/miltruftur	revnet milt
Splenomegalia	splenomegali	forstørret milt
Infarctus lienis	milinfarkt	blodprop i milten

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Intestinum tenue	tyndtarmen	tyndtarmen
Jejunum	jejunum	tyndtarmen
Ileum	ileum	tyndtarmen
Colon	colon	tyktarmen
Appendix vermiformis	appendix	blindtarmen
Rectum	rektum	endetarmen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Anus	anus	endetarmsåbningen
Atresia ani	analatresi	manglende endetarm
Anus imperforatus	manglende analåbning	manglende endetarmsåbning
Diverticulum Meckelii	Meckels divertikel	udposning på tyndtarmen
Diverticulitis coli	diverticulit	betændelse i udposning
Appendicitis	appendicit	blindtarmsbetændelse
Appendicitis acuta perforata	perforeret appendicit	sprængt/bristet blindtarm
Abscessus periappendicularis	periappendikulær absces	byld på/omkring blindtarmen
Abscessus ani	analabsces	byld ved endetarmen
Cancer coli	coloncancer	kræft i tyktarmen
Cancer recti	rectumcancer	kræft i endetarmen
Cancer ani	analcancer	kræft i endetarmsåbningen
Tumores haemorrhoidales	hæmorroider	hæmorider/takker/udvidede blodårer i endetarmsåbningen
Colitis ulcerosa/ Morbus Crohn	kronisk inflammatorisk tarmsygdom	kronisk tarmbetændelse
Colon irritabile	colon irritabile, spastisk colon	irriteret tyktarm, nervøs tyktarm, tyktarmskatar
Diverticulosis coli	colondivertikler	udposninger på tyktarmen
Prolapsus recti	rektalprolaps	fremfald af endetarmen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Fissura ani	analfissur	rift i/ved endetarmen
Fistula ani	analfistel	hul ind til endetarmen
Faeces	fæces, fækalier	afføring
Meconium	mekonium	første afføring hos nyfødt
Encopresis	enkoprese	manglende afføringskontrol hos børn
Incontinentia alvi	inkontinens for fæces	manglende evne til at holde på afføringen
Abdominalia acuta	akut abdomen	akut sygdom i bughulen, pludseligt smerter i maven
Ileus obstructivus paralyticus	ileus mekanisk paralytisk	tarmslyng stop i tarmen lammelse af tarmen
Thrombosis mesenterica	mesenterialtrombose (sort tarm)	blodprop i tarmen
Peritoneum	peritonæum	bughinden
Peritonitis	peritonit	betændelse i bughinden/bughulen
Adhaesiones peritonei	adhærencer	sammenvoksninger i bughulen, arvæv mellem tarmene
Hernia inguinalis femoralis umbilicalis incisionalis inguino-scrotalis	hernie ingvinalhernie femoralhernie umbilicalhernie ventralhernie skrotalhernie	brok/bule lyskebrok lårbrok navlebrok brok i såret/arret pungbrok

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Hernia incarcerata irreponibilis	inkarcereret hernie irreponibelt hernie	indeklemt brok fastsiddende brok
Laksantium Klysma	laksans indhældning, fx olie-	afføringsmiddel lavement
Stomia	stomi	tarmen ført ud i siden

NYRER-URINVEJE OG MANDLIGE KØNSORGANER

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Ren/renes	→	nyre/nyrer
Cortex renis	cortex	nyrebarken
Medulla renis	medulla	nyremarven
Pyramides renales	pyramiderne	–
Columnae renales	Bertini-søjler (nyresøjler)	–
Pelvis renis	pelvis	nyrebækkenet
Calyx/calices	→	forgrening/forgreninger af nyrebækkenet
	Pelvis + calices	nyrehulrummet
Junctura uretero-pelvina	pelvis-ureterovergan- gen, den ureteropelvine overgang	–
Ren arcuatus	→	hesteskonyre
Pelvis renis duplex	dobbeltanlæg	anlæg til to nyrer

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Stenosis congenita ureteris juxtapelvina	kongenit ureteropelvin striktur	medfødt forsnævring på overgangen mellem nyrebækken og urinleder
Renes polycystici	polycystiske nyrer polycystisk nyresygdom	cystenyrer
Laesio traumatica renis	nyrelæsion	nyrebeskadigelse
Pyelonephritis	pyelonefrit	nyrebækkenbetændelse
Abscessus renis	nyreabsces	byld i/på nyren
Cancer renis	renalcellecancer	kræft i nyren
Tumor renis	nyretumor	svulst eller knude i nyren
Cancer pelvis renis	urotelcellecancer	kræft i nyrebækkenet
Glomerulonephritis	glomerulonefrit	betændelse i nyren
Cystis renis	nyrecyste	vandblære i/på nyren
Nephrolithiasis	nefrolitiasis	nyresten/sten i nyren
Urolithiasis	urolitiasis	urinvejssten/sten i urinvejene
Ureterolithiasis	ureterolitiasis	urinledersten/sten i urinlederen
Hydronephrosis	hydronefrose	udvidelse af nyrehulrummet, vandnyre (ordet bruges ikke)
Refluxus vesicoureteralis	vesikoureteral reflux	tilbageløb af urin fra blæren til urinlederen
Nephropathia tubulo-interstitialis acuta	akut tubulo-interstitiel nefropati = shocknyre	akut nyresvigt

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Syndroma nephrotica	nefrotisk syndrom	nyresygdom med stort tab af æggehvidestof i urinen
Hypertensio arterialis	hypertension	forhøjet blodtryk
Uraemia	uræmi	urinforgiftning
Haematuria	hæmaturi	blod i urinen
Proteinuria	proteinuri	æggehvidestof i urinen
Glucosuria	glukosuri	sukker i urinen
Pyuria	pyuri	pus i urinen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Vesica urinaria	vesika/blæren	urinblæren, blæren
Collum vesicae urinariae	blærehalsen	–

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Ectopia vesicae urinariae	blæreektopi	medfødt misdannelse med manglende lukning af bugvæg og blære
Laesio traumatica vesicae urinariae	blærelæsion/ blæreruptur	hul på blæren
Cystitis	cystit	blærebetændelse
Cystitis recidivans	recidiverende cystitter	gentagne blærebetændelser/kronisk blærebetændelse
Cancer vesicae urinariae	blærecancer	kræft i blæren
Tumor vesicae urinariae	blæretumor	polyp i blæren
Cancer urethrae	urinrørcancer	kræft i urinrøret
Cystitis interstitialis	interstitiel cystit	kronisk blærebetændelse
Vesica urinaria contracta	→	skrumpeblære
Calculus vesicae urinariae	→	blæresten
Diverticulum vesicae urinariae	blæredivertikel	udposning på blæren
Retentio urinae acuta	akut urinretention	pludseligt vandladningsstop
Retentio urinae chronica	kronisk urinretention	mangelfuld blæretømning
Incontinentia urinae	urininkontinens	besvær med at holde på vandet

Skrotalindhold, prostata og penis

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Scrotum	skrotum	pungen
Testis/ testes	testis, testikel/ testes, testikler	testikel, sten, kugle, æg, (<i>nosse</i>)/ testikler, sten, kugler, æg, (<i>nosser</i>)
Epididymis	←	bitestikel
Funiculus spermaticus	funiklen	sædstrengen
Ductus/vas deferens	ductus	sædlederen
Vesiculae seminales	vesiklerne	sædblærerne
Prostata	←	blærehalskirtlen
Penis	penis	penis, lem, tissemand, dil- ler, (<i>vulgært: pik</i>)
Urethra	uretra, urinrør	urinrør
Meatus urethrae	meatus	urinrørsåbning
Corpora cavernosa	corpora	svulmelegemer
Retentio testis	testisretention	manglende nedstigning af testiklen
Epispadia	epispati	udmunding af urinrøret på oversiden af penis
Hypospasia	hypospati	udmunding af urinrøret på undersiden af penis
Valvula urethrae posterior congenita	uretralklap	medfødt klapdannelse i urinrøret
Laesio traumatica urethrae	uretralæsion	beskadigelse af urinrøret

---

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Ruptura urethrae	uretraruptur	overrivning af urinrøret
Orchitis	orkit	testikelbetændelse
Epididymitis	epididymit	betændelse i bitestiklen
Prostatitis	prostatit	betændelse i prostata
Urethritis	uretrit	betændelse i urinrøret
Cancer testis	testiscancer	testikelkræft
Cancer prostatae	prostatacancer	kræft i prostata/blære- halskirtlen
Cancer penis	peniscancer	kræft i penis
Hydrocele	←	vandbrok/væskeansam- ling i pungen
Varicocele	varikocele	årebrot/udvidelse af blodårerne i pungen
Spermatocoele	←	sædbrot/væskeblære i bitestiklen
Torsio testis	testistorsion	snoning/drejning af te- stiklen
Hypertrophia prostatae	prostatahypertrofi	forstørret prostata/blære- halskirtel
Stricture urethrae	uretrastraktur	urinrørsforsnævring
Condyloma	kondylomer	kønsvorter
Phimosis	←	forhudsforsnævring

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Penis arcuatus	–	vinkling af penis under rejsning, "krummerik" (vulgært udtryk, der bruges en del af både læger og patienter)
Morbus Peyronie	Peyronie-plaque	bindevævsknude i svulmelegemet
Impotentia	impotens, erektil dysfunktion	manglende/nedsat rejsning
Ejaculatio praecox	–	for tidlig udløsning
	Retrograd ejakulation	under udløsning løber sæden baglæns op i blæren
Haemospermia	hæmospermi	blod i sæden

BLOD- OG LYMFEBAR

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Arteria	arterie	pulsåre
Aorta	aorta	hovedpulsåren
Vena	vene	blodåre
Vena cava inferior	cava inferior	hulvenen (ordet kendes og anvendes stort set ikke)

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Nodi lymphatici	lymfeknuder/ lymfeglandler	lymfeknuder/lymfer
Vasa lymphatici	lymfekar	lymfebaner/lymfer
Arteriosclerosis	arteriosklerose/ aterosklerose	åreforkalkning/årefor- snævring
Aneurysma	aneurisme	udposning på pulsåre
Aneurysma aortae	aortaaneurisme	udposning på hovedpuls- åren
Ruptura aneurysmae aortae	rumperet aortaaneu- risme	bristning af udposning på hovedpulsåren
Claudicatio intermittens	claudicatio	lægkrampe, vindueskig- gersyndrom
Embolia arteriae	arteriel emboli	blodprop i pulsåre
Thrombosis arteriae	arterietrombose	tilstopning af pulsåre
Arteritis	arteritis	betændelse i pulsåre
Thrombophlebitis	tromboflebit	årebetændelse/blodprop
Thrombophlebitis extremitatis inferioris	dyb venøs trombose/ DVT	blodprop i benet
Varices extremitatis inferioris	varicer	åreknuder
Anastomosis arteriovenosa	arteriovenøs anasto- mose	forbindelse mellem puls- åre og blodåre
Fistula arteriovenosa	arteriovenøs fistel	forbindelse mellem puls- åre og blodåre
Lymphadenitis	lymfadenit	betændelse i lymfeknude/ lymferne

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Lymphangitis	lymfangit	betændelse i lymfebanerne/lymferne
Lymphoedema	lymfødem	hævelse af vævene pga. væskeophobning, fordi der ikke er frit afløb gennem lymfebanerne
	Perkutan transluminal angioplastik (PTA)	ballonudvidelse
	Bypass	omkørsel

KVINDELIGE KØNSORGANER

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Uterus	←	livmoder
Anteflexio uteri	Anteflekteret uterus	foroverbøjet livmoder
Retroflexio uteri	Retroflekteret uterus	bagoverbøjet livmoder
Ligamentum latum uteri	←	det brede livmoderbånd
Ligamentum rotundum uteri	←	det runde livmoderbånd
Corpus uteri	←	livmoderen
Collum/cervix uteri	←	livmoderhalsen
Ostium colli uteri	←	livmodermunden
Portio uteri	portio	nederste del af livmoderen
Endometrium uteri	endometriet	slimhinden i livmoderen
Salpinx	←	æggeleder
Ovarium	←	æggestok
	Follikel	ægblære

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Vagina	←	skede
Hymen vaginae	hymen	mødom
Introitus vaginae	introitus	skedeåbningen
Vulva	←	ydre kønsdele
Labia minora majora	←	skamlæber små skamlæber store skamlæber
Clitoris	klitoris	klitoris
Mons pubis	←	venusbjerg
Perineum	perineum/perinæum	mellemkødet
Menarche	←	første menstruation/ blødning
Menses	→	menstruation, blødning
Ovulatio	follikelbristning	ægløsning
Menostasia	menostasi	ophørt blødning/ menstruation
Menorrhagia	menoragi	kraftige blødninger
Metrorrhagia	metroragi	uregelmæssige blødninger
	Pletblødning	små blødninger mellem menstruationerne
	Kontaktblødning	blødning ved samleje
	Blødningsforstyrrelser	unormal menstruation
Dysmenorrhoea	dysmenoré	smerter ved menstruation

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	Menopause	ophør af blødninger/ menstruation
Climacterium	klimakterium	overgangsalder
	Østrogenmangel	hormonmangel
FSH	follikelstimulerende hormon	–
LH	luteiniserende hormon	–
	Polycystisk ovariesyndrom	tilstand med sjældne men- struationer, æggestokke fyldt med væskeblærer samt øget mængde mand- ligt kønshormon
Fertilitas	fertilitet	frugtbarhed
Infertilitas	infertilitet	ufrugtbarhed
Sterilitas	sterilitet	ufrugtbarhed, at være ude af stand til at få børn
	Konception/koncipere	befrugtning/ at blive gravid
	Antikonception	prævention, middel til at undgå at blive gravid
Graviditas	graviditet, svangerskab	at være gravid
IUI	intrauterin insemina- tion	kunstig befrugtning ved indsprøjtning af sæd i livmoderen
IVF	in vitro-fertilisation	at blive gravid ved rea- gensglasmetoden

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
ICSI	intracellulær cytoplasmatisk spermieinjektion	indføring af sædcelle i ægget
FER	frozen embryo transfer	oplægning af frosne æg
	Kontraception/ antikonception	svangerskabsforebyggelse, prævention
	Kontraceptiva	svangerskabsforebyggende midler (kondom, pessar, creme, skum, spiral (kobber/hormon), p-piller, p-plaster, p-ring, p-stav) fortrydelsespille
Sterilisatio	sterilisation	sterilisering
Abortus	abort/at abortere	abort/at tabe barnet
Abortus spontaneus	spontan abort	ufrivillig abort
Abortus imminens	←	truende abort
	Missed abortion	graviditet, der ikke er blevet til noget
Abortus completus	komplet abort	spontan abort, hvor livmoderhulen har tømt sig helt
Abortus incompletus	inkomplet abort	ufuldstændig abort
Graviditas extrauterina	extrauterin graviditet	graviditet uden for livmoderen
Abortus provocatus	provokeret abort	at få en abort
	Legal abort	lovlig abort
	Senabort	abort efter 12.-14. uge

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Endometriosis	endometriose	livmoderslimhinde uden for livmoderen
Endometritis	endometrit	underlivsbetændelse/ betændelse i livmoderen
Salpingitis	salpingit	underlivsbetændelse/ betændelse i æggeleder(e)
Salpingo-oophoritis	salpingo-oophorit, adnexinflammation	underlivsbetændelse/ betændelse i æggeleder(e) og æggestok(ke)
Pyosalpinx	←	betændelsesfyldt æggeleder
Neoplasma benignum ovarii	benign ovarietumor	godartet svulst i æggestok
Cystis ovarii	ovariecyste	vandblære på æggestok
	Dermoidcyste	"tvilling"
Neoplasma malignum ovarii	malign ovarietumor	ondartet svulst i æggestok
Cancer cervicis/colli uteri	cervix/collumcancer	kræft i livmoderhalsen
Cancer corporis uteri	corpuscancer	kræft i livmoderen
Fibroma uteri	fibrom(er)	muskelknuder i livmoderen
Cancer vulvae	vulvacancer	kræft i ydre kønsorganer/ skamlæber
Condylomata	kondylomer	kønsvorter
Sactosalpinx	←	væskefyldt æggeleder
Descensus genitalis	descensus	nedsynkning af underlivet

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Descensus vaginae	vaginal descensus	nedsynkning af skeden
Descensus uteri	←	nedsynkning af livmoderen
Cystocele	←	nedsynkning af blæren
Rectocele	←	nedsynkning af tarmen
Prolapsus genitalis	genital prolaps	fremfald af underlivet
Prolapsus uteri	uterin prolaps	fremfald af livmoderen
	GU	gynækologisk undersøgelse
	Smear	celleundersøgelse
Abrasio uteri	abrasio	udskrabning
Evacuatio uteri	tømning af uterus, evac.	udskrabning ved abort
Operatio pro cystocele	cystoceleoperation	opsyning af blæren
Operatio pro rectocele	rektoceleoperation	opsyning af tarmen
Kolporrhaphia anterior	forvægsplastik/ forreste vaginalplastik	opsyning (af skeden/underlivet)
Kolporrhaphia posterior	bagvægsplastik/ bagerste vaginalplastik	opsyning (af skeden/underlivet)
TVT	slyngeplastik	opsyning af blære-urinrør ved hjælp af et bånd omkring urinrøret
Kolposuspensio	kolposuspension	opsyning af blæren
Kolposcopia	kolposkopi	kikkertundersøgelse af livmoderhalsen
Conisatio	konisation	keglesnit

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Hysterectomy totalis	hysterektomi	fjernelse af livmoderen
Hysterectomy supravaginalis	supravaginal/subtotal hysterektomi	fjernelse af livmoderen med bevarelse af livmo- derhalsen

---

FØDSLER

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Graviditas	graviditet	graviditet, svangerskab, at være gravid/svanger
	Svangrekontrol	graviditetsundersøgelse
Foetus	foster	foster, det ufødte barn
	Amnionvæske	fostervand
Placenta	←	moderkage

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Funiculus umbilicalis	→	navlesnor
	Nakkefoldsscanning	ultralydmåling af nakkefolden
Amniocentesis	amniocentese, AC	fostervandsprøve
Biopsia villi chorii	chorionvillusbiopsi, CVS	moderkagebiopsi
	Gestationsalder	"hvor langt er du henne/ hvor mange uger er du henne?"
	Fødselstermin	"hvornår har du termin/ hvornår skal du føde?"
	Fosterskøn	vurdering af fostrets størrelse/vægt ved udvendig undersøgelse
Graviditas extrauterina	ekstrauterin graviditet	graviditet uden for livmoderen
Mola hydatidosa	mola	dru eklasegraviditet
Praeclampsia	præeklampi	svangerskabsforgiftning
Eclampsia	eklampi	fødselskrampe
Hyperemesis gravidarum	hyperemesis	opkastningstendens i graviditeten
Hydramnion	←	for meget fostervand
Oligohydramnion	-	for lidt fostervand
Symphysiolyse	symfyseløsning	-
	Bækkenløsning	bækkenløsning

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Praesentatio Praesentatio capitis	præsentation hovedstilling	fosterstilling fostret ligger med hovedet nedad
Positio transversa Praesentatio caudae	tværleje underkropspræsentation/UK	fostret ligger på tværs fostret ligger med numsen nedad
Prolapsus funiculi Prolapsus extremitatis	fremfald af navlesnor fremfald af ekstremitet	
Partus	fødsel	fødsel, at føde
Labores	veer	veer Plukkeveer, presseveer Vandafgang/vandet går
	Den benede fødselsvej Den bløde fødselsvej	
Placenta praevia	prævia	forliggende moderkage
Dystocia	manglende fremgang	manglende fremgang af fødslen
Disproportio mechanica	mekanisk misforhold	for snæver fødselsvej
Labores inertes/ hypotonicae	vesvækkelse	manglende/svage veer
	Udvidelsesfasen	livmoderhalsen åbner sig
	Collum er udslettet	livmoderhalsen er væk
	Orificium er dilateret xx cm	"du er xx cm åben"
	Uddrivningsfasen	presseperioden
	Hindesprængning, HSP	at prikke hul på fosterhinden

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	Epiduralblokade	bedøvelse af nerverne i ryggen
	Pudendusblokade	lokalbedøvelse i bækkenet
Funiculus umbilicalis foetum circumvolvens	navlesnoren om halsen	–
Strangulatio funiculi umbilicalis	afklemning af navlesnoren	–
Ruptura perinei	udrift	bristning af mellemkødet, at revne
Episiotomia	episiotomi	klip i mellemkødet
	Forløsning At blive forløst	fødselshjælp at blive hjulpet igennem fødslen
	Vaginal forløsning	at blive hjulpet til fødsel ad naturlig vej
	Forløsning ved sectio	at blive hjulpet til fødsel ved kejsersnit
	Vakuumeekstraktion	anvendelse af sugekop, med blød kop, hård kop barnet blev taget med kop
	Fødselssvulst	sugemærke, hvor koppen har siddet
Forceps	tang	tang
	Forløsning med tang	at tage barnet med tang
Partus provocatus medicamentalis	pp. med.	at sætte fødslen i gang med medicin
Sectio caesarea	sectio/kejsersnit	kejsersnit
Abruptio placentae	placentaløsning	moderkageløsning

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cardiotochographia	kardiotokografi, CTG	registrering af fosterhjer-teaktion og veer
Haemorrhagia post par-tum	post partum-blødning	blødning efter fødslen
Placenta accreta	fastsiddende placenta	moderkagen sidder fast
	Manuel placentaløsning	-
Retentio placentae	placentaretention/ retineret placenta	placenta er ikke kommet ud
	Føtide lokkier	ildelugtende, blodigt betændelsesudflåd efter fødslen
Sepsis puerperalis	puerperal feber	barselsfeber
Lactatio	amning/brysternæring	amning/at give bryst
	At amme	at amme, at lade barnet sutte/die/spise/drikke, at give bryst
	Modermælk	-
	Modermælkserstatning	-
Mastitis puerperalis	mastit	brystbetændelse
	Fissurer ved areola	revner ved brystvorten
		At malke ud

BEVÆGEAPPARATET – KNOGLER, LED, MUSKLER, SENER

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Os	–	knogle, ben (sammensat, fx næseben, lårben)
Articulatio	–	led
Ligamentum	–	ledbånd
Cavitas articularis	→	ledskål, ledhule
Membrana fibrosa articulationis	→	ledkapsel
Musculus	→	muskel
Tendo	→	sene
Vagina tendinis	→	seneskede
Membrum superius	overekstremitet	arm
Regio deltoidea + regio axillaris	→	skulder
Scapula	–	skulderblad
Clavicula	klavikel	kraveben/nøgleben
Fossa axillaris	→	armhule
Musculus pectoralis major	pectoralis major	den store brystmuskel
Articulatio humeroscapularis	→	skulderled
Brachium	→	overarm
Humerus	←	overarmsknogle
Musculus biceps brachii	biceps	den store bøjemuskel
Musculus triceps brachii	triceps	den store strækkemuskel

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cubitus	→	albue
Fossa cubitalis	-	albuebøjning
Articulatio cubiti	-	albueled
Antebrachium	-	underarm
Ulna	←	albueben
Radius	←	spoleben
Manus	→	hånd
Articulatio radiocarpalis	→	håndled
Carpus	→	håndrod
Ossa carpi	→	håndrodsknogler
Metacarpus	→	mellemhånd
Ossa metacarpalia	→	mellemhåndsknogler
Digitus/digiti	→	finger/fingre
Pollex	→	tommelfinger
Index	→	pegefinger
Digitus medius	→	langfinger
Digitus anularis	→	ringfinger
Digitus minimus	→	lillefinger
Phalanges	→	fingerknogler, tåknogler
Phalanx proximalis, media distalis	→	grundstykket, mellem- stykket, yderstykket i fingre og tæer

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Articulatio metacarpophalangea	→	grundled, knoed
Articulatio interphalangea proximalis, distalis	→	mellemlid, yderled i fingre og tæer
Membrum inferius	underekstremitet	ben
Coxa	→	hoftel
Os coxae	–	hoftelben
Os ilium	←	(tarmben – ordet bruges aldrig)
Os ischii	←	sædelben
Os pubis	←	skamben
Articulatio coxae	→	hoftel
Musculus gluteus maximus, medius, minimus	–	sædelmusklerne, baldelmusklerne
Musculus iliopsoas	←	mørbradel
Musculus quadriceps femoris	←	den store lårmuskel, lårrets strækkemuskel
Musculus sartorius	←	skræddermusklen
Femur	→	lår
Os femoris	→	lårben, lårbensknogle
Collum femoris	←	lårbenshals
Corpus ossis femoris	corpus femoris	lårbensskaft
Genus	→	knæ
Articulatio genus	→	knæled
Meniscus	→	menisk

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Ligamentum cruciatum anterior posterior	-	korsbånd forreste bagerste
Ligamentum collaterale genu	kollateralt ligament	knæets ledbånd/sideled- bånd
Patella	-	knæskal
Crus	←	underben
Tibia	-	skinneben
Fibula	←	lægben
Musculus gastrocnemius	-	lægmusklen
Tendo calcaneus	→	akillesene
Malleolus medialis lateralis	malleolen	knyst/ankelknyst den indvendige knyst den udvendige knyst
Articulatio talocruralis	→	ankelled, fodled
Pes	→	fod
Tarsus	→	fodrod
Ossa tarsi	→	fodrodsknogler
Calcaneus	←	hælben
Talus	←	rulleben (ordet anvendes ikke)
Metatarsus	→	mellemfod
Ossa metatarsalia	→	mellemfodsknogler
Articulatio metatarso- phalangeale	→	tåled

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Digitus/digiti pedis	–	tå/tæer
Hallux	–	storetå
Digitus II, III, IV pedis	–	2., 3., 4. tå
Digitus minimus pedis	–	lilletå
Dorsum	–	ryg
Columna vertebralis	columna	rygsøjle, hvirvelsøjle
Vertebra	–	ryghvirvel
Discus intervertebralis	diskus	bruskskiven mellem to ryghvirvler
Pediculus arcus vertebrae	→	buerod
Processus spinosus	–	torntap
Processus transversus	–	tværtap
Processus articularis	–	ledtap
Articulatio zygapophysialis	facetled	bueled
Atlas, vertebra columnae cervicalis 1	atlas	ringhvirvlen
Axis, vertebra columnae cervicalis 2	2. cervikalhvirvel	taphvirvlen
Musculus erector spinae	den lange rygmuskel	–
Os sacrum	←	korsben
Os coccygis	←	haleben
Diphragma pelvis	bækkenbund	bækkenbund

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Luxatio coxae congenita	kongenit hofteluksation	medfødt lidelse, så hoften går af led
Pes equinovarus	klumpfod	klumpfod
Syndactylia manus/pedis	syndaktyli	sammenvoksning af fingre/tæer
Anisomelia	anisomeli	forskellig størrelse/længde/form
Nanismus	dværgvækst	dværgvækst
Kyphoscoliosis congenita	kongenit kyfoskoliose	medfødt skævhed af ryggen
Fractura	fraktur	brud, knoglebrud, fx lårbensbrud, bækkenbrud eller "brækket armen, brækket benet"
Fissura	fissur	revne
	Åben/lukket fraktur	åbent/lukket knoglebrud
	Indkilet fraktur	brudenderne skubbet ind i hinanden
Dislocatio	dislokation, disloceret	forskydning af knogleenderne, forskudt
	Frakturheling, at hele	heling af bruddet, bruddet vokser sammen
Extensio	strækbehandling	–
Repositio	reposition, at reponere	at sætte på plads
Osteosynthesis	osteosyntese	sømning, "at få foretaget sømning", indsættelse af skruer, skinner eller søm (marvsøm)

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Fractura malleoli	malleolfraktur	ankelbrud
Fractura cruris	crusfraktur	underbensbrud
Fractura colli femoris	collum femoris-fraktur	brud på lårbenshalsen, brækket hofte
Fractura pelvis	bækkenbrud	bækkenbrud
Laesio traumatica medullae spinalis	traumatisk tværsnitslæsion	rygmarvsskade, "brækket ryggen"
Fractura columnae	columnafraktur	brud på rygsøjlen, "brækket ryggen"
	Whiplash-traume	piskesmældslæsion
Luxatio	luksation	ledskred, "gået af led"
Subluxatio	subluksation	"gået delvist af led"
Distorsio	distorsion	forstuvning, forvridning
Ruptura	ruptur	bristning, revet over, revnet
Laxatio/laxus	laksation	slap/slaphed (fx af ligament)
Distorsio pedis/ articulationis talocruralis	ankeldistorsion	forstuvet fodled, forstuvet fod
Ruptura ligamenti collaterale genu	ruptur af kollaterale ligamenter i knæet	overrivning af knæets sideledbånd
Ruptura ligamentum cruciatum genu	ruptur af ligamentum cruciatum	overrivning af korsbåndet (forreste/bagerste)
Ruptura meniscus genu	menisklæsion/ruptur	meniskskade
Corpus liberum genu	mus i knæet	mus i knæet

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Conquassatio	knusning	knusning
Contusio	kontusion	traumatisk vævsbeskadigelse
Excoriatio	ekskoriation	traumatisk afskrabning (hudafskrabning)
Suggilatio	suggilation	blåt mærke, blodudtrædning
Amputatio traumatica	traumatisk amputation	afrivning
Corpus alienum	fremmedlegeme	fremmedlegeme
Ambustio	forbrænding	forbrænding
Corrosio	ætsning	ætsning
Congelatio	forfrysning	forfrysning
Strangulatio	strangulation	kvælning
Embolia aëris	luftemboli	blodprop af luft, luft i blodet
Embolia adipis	fedtemboli	blodprop af fedt, fedtblodprop
Arthritis	artrit	ledbetændelse, betændelse i led
Bursitis	bursit	betændelse i slimsæk
Myositis	myosit	muskelbetændelse
Tendinitis	tendinit	senebetændelse
Tendovaginitis	tendovaginit	seneskedehindebetændelse
Ostitis	ostit	betændelse i knogle

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Osteomyelitis	osteomyelit	betændelse i knogle og knoglemarv
Spondylitis	spondylit	betændelse i rygsøjlen
Panaritium	←	betændelse i finger/hånd
Paronychion	←	betændelse i neglevold og negleleje
Osteosarcoma	osteosarkom	knoglekræft
Chondrosarcoma	kondrosarkom	kræft i bruskvæv
Hydarthron	hydartron	vand i leddet
Arthrosis	artrose	slidgigt
Hallux valgus	←	skævtå, skæv storetå, knyst
Digitus malleus	hammertå	hammertå
Pes planovalgus	pladfod blød pladfod fikseret pladfod	pladfod pladfod kun ved belastning pladfod uden belastning
Genu valgum	kalveknæ	kalveknæ, at have kalveknæ, at være kalveknæet
Genu varum	hjulben	hjulben, at være hjulbenet
Ankylosis	ankylose	stivhed i led pga. ligamentskrumpning
Polymyalgia rheumatica	polymyalgi	muskelgigt
Myoses	myoser	myoser, muskelknuder, lokaliseret muskelømhed, muskelinfiltrationer

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Kyphosis	kyfose	rundryg, krum ryg, pukkelryg, krumning af ryggen bagud
Lordosis	lordose	krumning af ryggen fortil
Columna recta	lige ryg	lige ryg
Scoliosis	skoliose	skæv ryg, skæv i ryggen
Spondylolisthesis	spondylolistese	fremadglidning af ryghvirvel
Arcolysis	arkolyse	brud på hvirvelbuen
Spondylosis	spondylose	slidgigt i ryggen
Spondylarthritis, morbus Bechterew	spondylartrit	kronisk betændelse (inflammation) i rygsøjlels og bækkenets led
Prolapsus disci intervertebralis	diskusprolaps	diskusprolaps, udposning fra bruskskiven
Contractura	kontraktur	skrumpning
Digitus saltans	springfinger	springfinger
Fasciitis palmaris (Dupuytren)	Dupuytren's kontraktur	kuskefingre, skrumpning af sener i hånden
Periarthrosis humeroscapularis	periartrose	frossen skulder
Epicondylitis humeri lateralis	→	tennisalbue
Epicondylitis humeri medialis	→	golfalbue
Calcar calcanei	hælsore	forkalkning i hælbenet
Fasciitis plantaris	-	hælsore

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Osteoporosis	osteoporose	knogleafkalkning, afkalkning af knoglerne
Pseudarthrosis	pseudartrose	falsk led, manglende sammenvoksning
Osteonecrosis	osteonekrose	knogledød
Osteochondrosis	osteokondrose	brusklidelse
Arthritis rheumatoides	reumatoid artrit	kronisk leddegigt, ægte leddegigt. Ledstivhed om morgenen, fingerfejlstillinger med svanehalsdeformitet og knaphulsdeformitet, gigtknuder
Arthritis urica	←	urinsur gigt
	Podagra	podagra, gigt i storetåens grundled
Amputatio	amputation	amputation, "at sætte benet/foden/armen af"
Exarticulatio	eksartikulation	amputation svarende til leddet
Prosthesis	protese	kunstig -, fx kunstigt ben
	(Amputations)stump	stedet, hvor der er amputeret
	Fantomsmerter	smerter i den amputerede del

HUDEN

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Epidermis	epidermis	overhud
Dermis	dermis	læderhud
Subcutis	subcutis	underhud
Haemangioma capillare	kapillært hæmangiom	jordbærmærke

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Erythema nuchae	-	storkebid
Erosio	erosion	beskadigelse af huden pga. sygdom
Excoriatio	ekskoriation	overfladisk hudafskrabi- ning
Fissura	fissur	revne i huden
Ambustio	→	forbrænding, brandsår Skoldning, solskoldning
Congelatio	→	forfrysning
Decubitus	-	tryksår, liggesår
Ulcus cruris	←	skinnebenssår
Dermatitis exfoliativa	eksfoliativ dermatit	betændelse i huden med afskalning
Impetigo	-	børnesår
Folliculitis	follikulit	betændelse i hårsæk
Furunculus	furunkel	byld i hårsæk
Carbunculus	karbunkel	brandbyld, samling af bylder i hårsække
Erysipelas	←	rosen, streptokokker i huden
Erythrasma	erytrasma	-
Naevus	←	modermærke
Melanoma malignum	malignt melanom	modermærkekræft
Carcinoma basocellulare	basocellulært karcinom	godartet hudkræft

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Cicatrix keloides	keloid	bredt, let hævet, rødt ar
Atheroma	aterom	talgknude
Lipoma	lipom	fedtknude
Macula	-	plet i huden
Papula	papel	knop i huden
Nodulus	←	knude i huden
	Kvadel	hævelse i huden pga. væske
Vesicula/bulla	vesikel/bulla	væskefyldt blære i huden
	Pustel	betændelsesfyldt blære i huden
Plaque	←	pladeformet forandring i huden
	Element	lokaliseret område med forandret hud
Crusta	→	skorpe
Squama	→	skæl
Callositas	kallositet	hård hud
Clavus	←	ligtorn
Keratosis actinica	aktinisk keratose	gammelmandsvorte
Dermatitis atopica	atopisk dermatit	børneeksem
Dermatitis seborrhoica	seboroisk eksem	arp (i hovedbunden hos spædbørn) skæl (i hovedbunden hos voksne)

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Psoriasis	psoriasis	psoriasis
Lichen ruber	lichen	–
Erythema	erytem	rødme af huden
Exanthema	eksamtem	hududslæt/udslæt på huden
Urticaria	←	nældefeber
Pruritus	–	kløe
Allergia	allergi	overfølsomhed
Eczema	→	eksem
	Guttat	dråbeformet
	Nummulat	møntformet
	Invers	i hudfolderne
Acne vulgaris	acne	tilstoppede talgkirtler/ hudorme, bumser/filipenser
Erythema nodosum	←	knuderosen
	Hyperpigmentering	brune pletter, leverpletter
Vitiligo	←	hvide pletter
Alopecia	alopeci	hårtab
Hirsutismus	hirsutisme	øget hårvækst
Herpes simplex	herpes	herpes
Herpes labialis	herpes på læben	forkølelsessår
Herpes genitalis	genital herpes	herpes på kønsdelene

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Herpes zoster	zoster	helvedesild
Molluscum contagiosum	mollusker	vandvorter
Verruca vulgaris	→	vorter (oftest fodvorter)
Dermatophytosis pedis	→	fodsvamp
Dermatophytosis corporis	→	ringorm
Onychophytosis	–	neglesvamp
Candidiasis	–	svamp
Pediculosis	–	lus
capitis	–	hovedlus
corporis	–	kropslus
genitalis	morpioner	fladlus
Scabies	–	fnat
Gonorrhoea	gonoré	gonore
Epididymitis gonococcica	gonorrhøisk epididymitis	–
Salpingitis gonococcica	gonorrhøisk salpingit	–
Chlamydia	–	klamydia
Urethritis, epididymitis, salpingitis chlamydiae	chlamydiauretrit, -salpingit, -epididymit	–
Lues	syfilis	syfilis
	Hård chanker	syfilissår
Ulcus molle	blød chanker	–
Condylomata	kondylomer	kønsvorter

Latin

Transplantatio cutis
dermis
epidermis

Lægedansk

–
fuldhudstransplantat
delhudstransplantat

Lægmandsdansk

hudtransplantation
hudtransplantation
hudtransplantation

HORMONPRODUCERENDE KIRTLE

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Corpus pineale	←	koglekirtlen (ordet kendes hverken af læger eller lægmand)
Glandula pituitaria/ hypophysis	hypofysen	hjernevedhængen (ordet kendes hverken af læger eller lægmand)
Hypopituitarismus	hypofyseinsufficiens	hypofysehormonmangel
Akromegalia	akromegali	kæmpevækst
Nanismus	→	dværgvækst
Pubertas praecox	←	for tidlig kønsudvikling
Pubertas tarda	←	for sen kønsudvikling
Galactorrhoea	galaktoré	mælkeflåd
Diabetes insipidus	←	for stor urinproduktion pga. mangel på væskeregulerende hormon
Glandula thyroidea	thyroidea	skjoldbruskkirtlen

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Thyrotoxicosis	tyrotoksikose, hypertyreose	forhøjet stofskifte
Struma	struma	forstørret skjoldbrusk- kirtel
Struma diffusa toxica	morbus Basedow	Basedow
Exophthalmus	←	udstående øjne
Tremor manuum	←	rysten på hænderne
Struma non toxica	atoksisk struma	forstørret skjoldbruskkir- tel uden forhøjet stofskifte
Myxoedema	myksødem, hypotyreose	nedsat stofskifte
Glandulae parathyroideae	paratyroideakirtlerne	biskjoldbruskkirtlerne
Hyperparathyroidismus	hyperparatyroidisme	øget funktion af biskjold- bruskkirtlerne
Hypercalcaemia	hyperkalcæmi	forhøjet mængde kalk i blodet
Hypocalcaemia	hypokalcæmi	nedsat mængde kalk i blodet
Laesio nervi recurrens	recurrensbeskadigelse	beskadigelse af stemme- båndsnerven
Paresis nervi recurrens	recurrensparese	lammelse af stemmebån- dene (patienten bliver hæs)
Glandulae suprarenales	→	binyrerne
Hypercorticismus, morbus Cushing	Cushings syndrom, Cushing	overproduktion af binyre- barkhormon

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Hyperaldosteronismus	Conn's syndrom	overproduktion af det væske- og saltregulerende binyrebarkhormon
Syndroma adrenogenitalis	adrenogenitalt syndrom	øget produktion af kønsstimulerende hormon pga. nedsat binyrebarkfunktion
Morbus Addison	binyrebarkinsufficiens	nedsat binyrebarkfunktion
Phaeochromocytoma	fæokromocytom	overproduktion af binyremarvhormon
	Incidentalom (en ikke symptomgivende tumor, der kan sidde hvor som helst, men udtrykket bruges oftest i forbindelse med binyretumorer)	godartet, ikke hormonproducerende svulst i binyren
Pancreas	←	bugspytkirtlen
	Insulinom	insulinproducerende svulst i bugspytkirtlen
	Gastrinom	svulst, der producerer syrestimulerende hormon
Osteoporosis	osteoporose	nedsat kalkindhold i knoglerne
Osteomalacia	osteomalaci	knoglesvækkelse pga. D-vitaminmangel
Rhachitis	rakit	engelsk syge
Osteosclerosis (morbus Paget)	osteosklerose	forkalkning i knoglerne

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Diabetes mellitus	diabetes Type 1, IDDM Type 2, NIDDM	sukkersyge insulinkrævende sukker- syge ikke-insulinkrævende sukkersyge (tidligere betegnet gam- melmandssukkersyge)
Hyperglycaemia	hyperglykæmi	forhøjet blodsukker
Glucosuria	glukosuri	sukker i urinen
Acidosis	acidose	syreophobning
Coma diabeticum	diabetisk koma Insulinchok, insulintilfælde Insulinføling	bevidstløshed pga. for højt blodsukker med væ- skeforstyrrelse og/eller syreforgiftning choktilstand pga. for lavt blodsukker fornemmelse af for lavt blodsukker
Marasmus	→	underernæring
Kwashiorkor	→ Hungerødemer	underernæring med pro- teinmangel ødemer pga. underernæ- ring (proteinmangel)
	Muselmand	underernæret som en kon- centrationslejr fange
Adipositas	→ Laktoseintolerans	fedme, overvægt (at være fed, overvægtig) "kan ikke tåle mælkepro- dukter"

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Avitaminosis	→	vitaminmangel
	C-vitaminmangel	medfører skørbug
	D-vitaminmangel	medfører engelsk syge
	K-vitaminmangel	nedsætter blodets størkningsevne
Cystinosis	cystinose	aflejring af cystinkrystaller i vævene
Cystinuria	cystinuri	øget udskillelse af cystin i urinen
Oxalosis	oxalose	aflejring af oxalsyrekry-staller i vævene
Oxaluria	oxaluri	udskillelse af oxalsyre i urinen
Hypercholesterolaemia	hyperkolesterolæmi	forhøjet kolesterol
Hyperlipidaemia	hyperlipidæmi	forhøjet fedtindhold i blodet
	LDL-kolesterol	"det gode kolesterol"
	HDL-kolesterol	"det dårlige kolesterol"
	Prolaktin	mælkekirtelstimulerende hormon
	Somatotropin	væksthormon
	ACTH, adrenokortikotropt hormon, kortikotropin	binyrebarkstimulerende hormon
	LH, luteiniserende hor- mon	
	FSH, follikelstimule- rende hormon	

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	LH + FSH (gonadotropiner)	kønskirtelstimulerende hormon
	TSH, thyroideastimulerende hormon	skjoldbruskkirtelstimule- rende hormon
	ADH, antidiuretisk hormon	væskeregulerende hor- mon
	T3, trijodthyronin T4, thyroxin T3 + T4, thyroideahormoner	hormon, der dannes i skjoldbruskkirtlen hormon, der dannes i skjoldbruskkirtlen
	PTH, parathyroideahormon	biskjoldbruskkirtelhor- mon

BLODET

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Medulla ossium	→	knoglemarv
Erythrocyt	erythrocyt(ter)	rødt blodlegeme (røde blodlegemer)
Leukocyt	leukocyt(ter)	hvidt blodlegeme (hvide blodlegemer)
Thrombocyt	trombocyt(ter)	blodplade (blodplader)
MCV	erythrocytmiddelcellevolumen	–
MCHC	erythrocytmiddelcellehæmoglobinkoncentration	–
	-cytose	for mange –
	-cytopeni	for få –, mangel på –
Anaemia	anæmi	blodmangel
Anaemia aplastica	aplastisk anæmi	knoglemarven producerer ikke blodceller
Anaemia perniciososa	perniciøs anæmi	blodmangel pga. mangel på B12-vitamin eller folinsyre
Anaemia sideropenica	jernmangelanæmi	blodmangel pga. jernmangel, fx ved blødning
Anaemia haemorrhagica	blødningsanæmi	blodmangel pga. blødning
Anaemia haemolytica	hæmolytisk anæmi	blodmangel pga. nedsat levetid for eller ødelæggelse af de røde blodlegemer

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Sphaerocytosis hereditaria	hereditær sfærocytose	dannelse af ikke-fungerende kugleformede røde blodlegemer
Myelomatosis	myelomatose	knoglemarvskræft
Polycytaemia	polycytæmi	for mange (røde) blodlegemer
Leukaemia	leukæmi	blodkræft
Agranulocytosis	agranulocytose	mangel på hvide blodlegemer
Diathesis haemorrhagica	hæmoragisk diatese	blødningstendens
Coagulopathia	koagulopati	forstyrrelser i blodets størkningsevne
Hypersplenismus	hypersplenisme	overaktiv milt, øget miltfunktion
Splenomegalia	splenomegali	forstørret milt
Haemophilia	hæmofili	blødersygdom
DIC	dissemineret intravaskulær koagulation	–
Thrombophilia	trombofili, øget tromboseberedskab	øget tendens til blodpropper
Transfusio sanguinis	transfusion/at transfundere	blodtransfusion
Thalassaemia	talassæmi - Seglcelleanæmi	– –
Sarcoidosis	sarkoidose	–

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Morbus Hodgkin	-	-
	Non-Hodgkin lymfom	-
Biopsia medullae ossium	knoglemarvsbiopsi	knoglemarvsprøve
Biopsia sterni	sternalpunktur	-
Biopsia cristae ossis ilei	cristabiopsi	-

Blodtypesystemer: AB0-systemet, Rhesus-systemet.

Blodtyper: A, B, AB, 0, rhesuspositiv, rhesusnegativ.

BAS-test: blodtypekontrol, antistofundersøgelse, systemtest.

Forlig/forligelighedsundersøgelse: undersøgelse af donors røde blodlegemer over for modtagerens blodvæske.

INFektionssygdomme

Latin

Virus
Bacteria(e)
Fungus (fungi)
Protozoal(e)

Lægedansk

Mikroorganisme

virus
bakterie(r)
svamp(e)
protozo(er)

Lægmandsdansk

organisme, der ikke kan
ses med det blotte øje/kun
kan ses med mikroskop

virus
bakterie(r)
svamp(e)
–

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
		Bacille/baciller: bruges i lægmandssprog synonymt med bakterie/bakterier
	Patogen	sygdomsfremkaldende
	Smitte	smitte, den sygdomsfremkaldende mikroorganisme
	At smitte	at smitte, at overføre sygdommen
	Smittefarlig	smittefarlig, kan smitte
	Smittetid	den tid, hvor en patient er smittefarlig
	Inkubationstid	tid fra smitte til sygdomsudbrud
	Virulens	mikroorganismens styrke/kraft
	Resistens, resistent	modstandskraft/modstandsdygtig
	Immun	modstandsdygtig
	Immunitet	modstandsdygtighed, evne til at modstå
	Immunforsvar	modstandsdygtighed over for infektioner
	Nedsat immunforsvar/ immunkompromitteret	nedsat modstandsdygtighed = modtagelig for infektioner
	Antigen	fremmedstof, der får kroppen til at danne modstof
	Antistof	modstof

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	Nosokomial infektion	infektion opstået på sygehus
	Podning/at pode	at tage prøve til undersøgelse for bakterier
	Podepind	vatpind til prøve for bakterier
	Dyrkning	undersøgelse for bakterier
	Resistensbestemmelse	undersøgelse for følsomhed over for antibiotika
	Venuler/bloddyrkning	undersøgelse af blodet for bakterier
Rhinopharyngitis	forkølelse/forkølet	forkølelse/forkølet, snottet
Tonsillitis acuta	tonsillit, angina	halsbetændelse
Mononucleosis infectiosa	mononukleose	mononukleose, kysseysge
Diphtheria	difteri	difteri
	Croup	strubehoste
Laryngotracheobronchitis	pseudocroup	falsk strubehoste
Influenza	influenza	influenza
Pneumonia	pneumoni	lungebetændelse
Pneumonia legionellae	legionellapneumoni	legionærssyge
Giardiasis	giardiasis	–
Enterobiasis	enterobiasis	børneorm
Ascariasis	askariose	spoleorm
Trichuriasis	–	piskeorm

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Oxyuriasis	→	børneorm
Febris typhoidea	tyfus	tyfus
Febris paratyphoidea	paratyfus	paratyfus
Dysenteria	dysenteri	dysenteri, smertefuld tarmbetændelse med blodige diarreer
Dysenteria entamoebae	amøbedysenteri	–
Amoebiasis	amøbesygdom	amøbesygdom
	TSS/toksisk shock-syndrom	–
Borreliosis	borreliose/borrelia	sygdom pga. bid af skovflåt
Toxoplasmosis	toksoplasmose	haresyge
Tularaemia	tularæmi	harepest
Botulismus	botulisme	pølseforgiftning
Anthrax	miltbrand	miltbrand
Lepra	lepra/spedalskhed	spedalskhed
Listeriosis	listeriose	–
Tetanus	tetanus/stivkrampe	stivkrampe
Polio	polio	børnelammelse
Scarlatina	scarlatina	skarlagensfeber
Trypanosomiasis	afrikansk sovesyge	–
	Denguefeber	–

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	Gul feber	-
Variola	-	kopper
Malaria	malaria	malaria
Schistosomiasis	schistosomiasis	-
Bilharziosis	bilharziose/bilharzia	-
Echinococcosis	ekinokokkose	-
Taeniasis	tænia	bændelorm
Trichinosis	trikinose/trikiner	trikiner
Ebola	ebola	-
HIV	HIV	HIV
AIDS	AIDS	AIDS
Lues	syfilis	syfilis
Gonorrhoea	gonorrhé	gonorrhé
Chlamydia	-	klamydia
Morbilli	→	mæslinger
Parotitis epidemica	parotit	fåresyge
Rubella	→	røde hunde
Trachoma	trachom/trakom	ægyptisk øjensygdom
Tinea	hudsvamp	-
Tinea corporis	→	ringorm
Tinea unguium	→	neglesvamp
Tinea pedis	→	fodsvamp

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Candidiasis	→	svamp
Candidiasis oris	→	trøske (hos spædbørn)
Febrilia	feber, temperaturforhøjelse At være febril, at have feber	feber, temperaturforhøjelse at have feber, at have feber
Bacteriaemia	bakteriæmi	bakterier i blodet
Septicaemia	sepsis	blodforgiftning
Toxin	toksin	bakteriens giftstof

SINDET, PSYKEN

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Dementia	demens at være/blive dement	lidelse med svigtende hjernefunktion
Confusio mentis	konfusion	omtåget, forvirret, hjerne- forstyrret
Intoxicatio	intoksikation	forgiftning
Intoxicatio alcoholica	alkoholintoksikation	alkoholforgiftning
Intoxicatio alcoholica l. gr.	lettere alkoholpåvirket	lettere beruset, lidt fuld
Abusus	misbrug	misbrug
Abusus alcoholi, alcoholismus	alkoholisme, spiritusmisbrug	alkoholisme, at være alko- holiker, spiritusmisbrug
	Alkoholiker = person med alko- holisme, personen har et alkoholproblem	alkoholiker
Dementia alcoholica	alkoholisk demens	alkoholbetinget demens
Delirium tremens	alkoholisk delirium	delir
Narcomania	narkomani, at være narkoman	narkomani, stofmisbrug, at være stofmisbruger, at være på stoffer, at tage stoffer
	At være medicinpåvir- ket At være påvirket af stoffer	at være medicinpåvirket at være påvirket af stoffer
	Abstinent at være abstinent at have abstinenser = at have abstinenssymp- tomer	afholdenhed at afholde sig fra symptomer ved pludseligt ophør med alkohol eller stoffer

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
		Kold tyrker: pludseligt ophør med stoffer
Schizophrenia	skizofreni at være skizofren	skizofreni at være skizofren
Psychosis	psykose at være psykotisk	sindssygdom at være sindssyg
Psychosis paranoides, paranoia	paranoid psykose at være paranoid	sindssygdom med vrangforestillinger at lide af paranoia
Hallucinatio(nes)	hallucination(er) at være hallucineret	hallucination, sanseoplevelse uden ydre årsag at lide af sanseoplevelser uden ydre årsag
	synshallucineret hørehallucineret	ser syner hører stemmer
	Bipolar affektiv sindslidelse, bipolar lidelse, maniodepressiv psykose	maniodepressiv sygdom/ tilstand
Mania (denne terminologi relaterer til den maniodepressive tilstand)	mani at være manisk	sygelig opstemthed stemningslejet er opløftet
Mania	mani (fx ludomani, pyromani, kleptomani)	sygelig tilbøjelighed til/ lidenskab for/afhængig af
Megalomania	megalomani at være megaloman	storhedsvanvid at lide af storhedsvanvid
Depressio mentis	depression	depression, sygelig nedtrykthed, tristhed

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
	at have en depression at være deprimeret	at have en depression at være deprimeret
Depression: nedtrykt, trist (i modsætning til "ked af det", der er et normalt følelsesmæssigt udsving), følelse af håbløshed, manglende selvtillid, lav selv- værdsfølelse.		
Suicidium	- at være suicidal	selvmord at være selvmordstruet
	at være ekstrovert at være introvert	at være udadvendt at være indadvendt
	at være grådlabil	at have abnorm grådten- dens, kommer nemt til at græde
Melancholia	melankoli at være melankolsk	melankoli, nedstemthed, tristhed at være trist, nedstemt
Cyclothymia	cyklotymi	humørsyge, humørsvin- gende
Dysthymia	dystymi	langvarig forstemthed/ glædesløshed i varierende grad
Phobia	fobi	sygelig/panisk frygt/ angst for -
	Angsttilstande: agorafobi socialfobi enkelfobi panikangst generaliseret angst	
Neurosis	neurose	sygelig nervøsitet, dårlige nerver
Neurosis anxiosa	angstneurose	angstneurose

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Neurosis depressiva	depression	depression
Neurosis obsessiva	obsessiv tilstand	tvangstanker
Neurosis compulsiva	kompulsiv tilstand	tvangshandlinger
Neurosis hysterica	hysteriform neurose, dissociativ tilstand	
	Somatoform tilstand, psykosomatisk tilstand	fx hjerteneurose/nervøst hjerter
Neurasthenia	neurasteni	kronisk belastningssyn- drom, kronisk træthedssyn- drom
Anorexia nervosa	anoreksi	anoreksi, nervøs spise- vægtring
Bulimia nervosa	bulimi	spiseanfald, evt. med op- kastning
Insomnia	insomni	søvnløshed
	Histrionisk (personlig- hed)	teatralsk
Retardatio mentalis	mental retardering at være mentalt retarderet	evnesvaghed, åndssvag- hed (gammeldags) at være udviklingshæm- met, at være evnesvag
Oligophrenia	oligofreni at være oli- gofren	-
Inferioritas intellectualis	sinke at være inferior	mindre begavet, sinke at være underbegavet
Debilitas intellectualis	debilitet at være debil	lettere evnesvag

Latin	Lægedansk	Lægmandsdansk
Imbecillitas	imbecilitet at være imbecil	bruges i nedsættende betydning: mindre begavet, barnlig
Idiotia	idioti	bruges nedsættende: idiot! eller "du er en idiot"
Autismus	autisme	følelsesmæssig aflukket- hed
Onychophagia	onykofagi	neglebiden, at bide negle
Apathia	apati apatisk	sløvhed sløv
Psychopathia	psykopati at være psykopat	karakterafvigelse, ad- færdsforstyrrelse nedsættende udtryk: "du er en psykopat"
	Psykoterapi	samtaleterapi
	ECT, elektroshock	
Lobotomia	lobotomi	det hvide snit
	PTSD, posttraumatisk belastningsreaktion	
	Akut belastningssyn- drom	Nervøst sammenbrud Nervesammenbrud